

เฉลย

ฉบับ.๓ วนวาลิตีสุตฺตเถร วตฺถุ น.๑๗๘-๑๗๙

(อ้างอิงจาก ธรรมปทัฏฐกถา ภาค ๓ แปลโดยพญชณะ พระราชปริยัติโมลี (สุทัศน์))

แปล โดยพญชณะ

๑ เอโก ปน บุริโส **อาปนทวารเรน** คจจนฺโต ปญจ กมฺพลสตานิ **ปสาเรตฺวา** นิลินฺนํ เอกํ **อาปณิกํ** ทิสฺวา อาท “อมฺโห เอโก สามเณโร กมฺพลे **สํทรนฺโต** อาคจฺจติ, ตว กมฺพลे ปฏิจฺจาเทหิตี ฯ “กึ ปน โส ทินฺนเก คณฺหาติ อุทาหุ อทินฺนเกติ ฯ “ทินฺนเก คณฺหาตีติ ฯ

๑ กิ อ.บุรุษ คนหนึ่ง ไปอยู่ **โดยประตูแห่งร้านตลาด** เห็นแล้ว **(ซึ่งบุคคล) ผู้อยู่ในร้านตลาด** คนหนึ่ง **ผู้หนึ่งคลีแล้ว** ซึ่งร้อยแห่งผ้ากัมพล ท. ทำ กล่าวแล้ว **ว่า** ดูก่อนท่านผู้เจริญ อ.สามเณร รูปหนึ่ง **รวบรวมอยู่** ซึ่งผ้ากัมพล ท. ย่อมมา, **(อ.ท่าน)** จงปกปิด **ซึ่งผ้ากัมพล ท. ของท่าน** **ดังนี้** ฯ **(อ.บุคคลผู้อยู่ในร้านตลาด ทามแล้ว)** **ว่า** กิ **(อ.สามเณร)** นั้น **ย่อมถือเอา (ซึ่งผ้ากัมพล ท.) อัน (อันบุคคล) ถวายแล้ว หรือ หรือว่า (อ.สามเณรนั้น) (ย่อมถือเอา ซึ่งผ้ากัมพล ท.) อัน (อันบุคคล) ไม่ถวายแล้ว** **ดังนี้** ฯ **(อ.บุรุษนั้น กล่าวแล้ว)** **ว่า (อ.สามเณรนั้น) ย่อมถือเอา (ซึ่งผ้ากัมพล ท.) อัน (อันบุคคล) ถวายแล้ว** **ดังนี้** ฯ

เอวํ สนฺเต, **สเจ** อิจฺฉิสฺสามิ, ทสฺสามิ; โน **เจ**, น ทสฺสามิ; คจฺจ ตฺวนฺติ อุชฺชโยเชสิ ฯ

(อ.บุคคลผู้อยู่ในร้านตลาด กล่าวแล้ว) **ว่า (ครั้นเมื่อความเป็น) อย่างนั้น (มีอยู่), ถ้าว่า (อ.ข้าพเจ้า) จักปรารถนา **ไซ้**, (อ.ข้าพเจ้า) จักถวาย, **หากว่า (อ.ข้าพเจ้า) จักไม่ (ปรารถนา) **ไซ้**, (อ.ข้าพเจ้า) จักไม่ถวาย, อ.ท่าน จงไป** **ดังนี้** **ส่งไปแล้ว** ฯ**

มัจฉริโน ทิ อนุสพาลา, เอวํ ปเรสุ ทานํ ทพมานesu, มัจฉรายิตฺวา อสทิสทานํ ทิสฺวา มัจฉรายนฺโต
กาโล วิทย นิริเย นิพพตฺตุนฺติ ฯ

จริงอยู่ (อ.ชน ท.) ผู้มีความตระหนี่ ผู้เป็นอันธพาล, (ครั้นเมื่อชน ท.) เหล่าอื่น ถวายอยู่ ซึ่งทาน อย่างนี้,
ประพฤติดตระหนี่แล้ว ย่อมบังเกิด ในนรก รากะ อ.อำมาตย์ชื่อว่ากาละ เห็นแล้ว ซึ่งอสทิสทาน ประพฤติ-
ตระหนี่อยู่ ฯ

อาปถิโก จินฺตลฺลิตฺติ “ออยํ ปุริโส อตฺตโน ฌมฺมตาย อาคจฺจมาโน ‘ตว กมฺพล ปรุจฺจาเทหิตฺติ มํ อาท,
อหฺมปิ ‘สเจ โส ทินฺหนํ คณฺหาติ, อหํ มม สนฺตํ สเจ อิจฺฉามิ, ทสฺสามิ; โน เจ, น ทสฺสามิตฺติ
อวจฺ;

(อ.บุคคล) ผู้อยู่ในร้านตลาด คิดแล้ว ว่า อ.บุรุษ นี้ มาอยู่ ตามธรรมดา ของตน กล่าวแล้ว กะเรา ว่า
(อ.ท่าน) จงปกปิด ซึ่งผ้ากัมพล ท. ของท่าน ดังนี้, แม้ อ.เรา ได้กล่าวแล้ว ว่า ถ้าวา (อ.สามเณร) นั้น
ย่อมถือเอา (ซึ่งผ้ากัมพล) อัน (อันบุคคล) ถวายแล้วไซ้, ถ้าวา (อ.ข้าพเจ้า) ย่อมปรารถนา ไซ้,
อ.ข้าพเจ้า จักถวาย (ซึ่งผ้ากัมพล) อันเป็นของมีอยู่ แห่งข้าพเจ้า, หากว่า (อ.ข้าพเจ้า) ย่อมไม่ (ปรารถนา)
ไซ้, (อ.ข้าพเจ้า) จักไม่ถวาย ดังนี้,

ทิจฺจกํ ปน อเทนตฺส ลชฺชา อูปฺชชฺติ, อตฺตโน สนฺตํ ปรุจฺจาเทนตฺส โทโส นตฺถิ;
อิมสฺส ปณฺจสฺส กมฺพลสฺเตสฺส เทว กมฺพลา สตสทฺสคฺคฺคฺมิภา, อิม ปรุจฺจาเทตฺถ วมฺมุตฺติ เทวปิ
กมฺพล ทยส ทลํ สมฺพนฺธิตฺวา เตลํ อนฺตเร ปกฺขิปิตฺวา ปรุจฺจาเทสิ ฯ

แต่ว่า (เมื่อเรา) ไม่ถวายอยู่ (ซึ่งผ้ากัมพล) อัน (อันสามเณร) เห็นแล้ว, อ.ความละเอียด ย่อมเกิดขึ้น,
(เมื่อเรา) ปกปิดอยู่ (ซึ่งผ้ากัมพล) อันเป็นของมีอยู่ แห่งตน อ.โทษ ย่อมไม่มี, อ. -ในร้อยแห่งผ้า-
กัมพล ท. ห้า เหล่านี้ หนา -ผ้ากัมพล ท. สอง เป็นผ้ามีราคาแสนหนึ่ง (ย่อมเป็น), อ.อัน (อันเรา) ปกปิด
(ซึ่งผ้ากัมพล ท.) เหล่านี้ ย่อมควร ดังนี้ ผู้พร้อมแล้ว ซึ่งชาย ด้วยชาย ใส่เข้าแล้ว ซึ่งผ้ากัมพล ท.
แม้สอง ในระหว่าง (แห่งผ้ากัมพล ท.) เหล่านี้ ปกปิดแล้ว ฯ

สามเณรโรปี ภิกขุสหัสเสน สหฐี ตํ ปเทสํ ปาปุณิ ฯ อปณิกัสส สามเณรํ ทิสฺวา **ปุตฺตสิเนโห**
อุปฺปชฺชิตฺติ ฯ สกกลสรีรํ สีเนเหเนน ปริปุณฺณํ อโหสิ; โส จินฺตสิ “ติฏฺฐนฺตุ กมฺพลาณิ, อิมํ ทิสฺวา
หทยมํสมฺปิ ทาตุํ **ยุตฺตรูปฺนติ** ฯ

แม่ อ.สามเณร ถึงแล้ว ซึ่งประเทศ นั้น กับ ด้วยพันแห่งภิกษุ ฯ **อ.ความรักเพียงดังบุตร** เกิดขึ้นแล้ว
(**แก่บุคคล**) ผู้อยู่ในร้านตลาด เพราะเห็น ซึ่งสามเณรเที่ยว ฯ อ.สรีระทั้งสิ้น เป็นสรีระเต็มรอบแล้ว
ด้วยความรัก ได้เป็นแล้ว ฯ (**อ.บุคคลผู้อยู่ในร้านตลาด**) นั้น คิดแล้ว ว่า อ.ผ้ากัมพล ท. จงยกไว้,
อ.อัน (**อันเรา**) เห็น (**ซึ่งสามเณร**) นี้ แล้วจึงให้ **แม่ซึ่งเนื้อแห่งหทัย เป็นกิริยามีรูปอันสมควรแล้ว**
(**ย่อมเป็น**) ดังนี้ ฯ

โส เต เทวปิ กมฺพลे นีหริตฺวา สามเณรสฺส ปาทมูลे ฐฺเปตฺวา วนฺทิตฺวา “ภนฺเต ตยา
ทิกฺขุจฺจมฺมสฺส ภาคี **อสุสฺนติ อวจ** ฯ โสปีสฺส “เอวํ โหตุตฺตอโนโมทนํ อกาลิ ฯ สามเณโร
อนฺโตนคเรปิ ปญฺจ กมฺพลสฺตานิ ลภี ฯ **เอวํ** เอกทิวเสยว กมฺพลสฺสสุสฺสํ ลภิตฺวา ภิกขุสฺสสุสฺสํ
อทาลิ ฯ

(**อ.บุคคลผู้อยู่ในร้านตลาด**) นั้น นำออกแล้ว ซึ่งผ้ากัมพล ท. แม่สอง เหล่านั้น วางไว้แล้ว ณ ที่ใกล้-
แห่งเท้า ของสามเณร ใ้แล้ว **ได้กล่าวแล้ว** ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ (**อ.กระผม**) เป็นผู้มีส่วน แห่งกรรม
อันท่านเห็นแล้ว **พึงเป็น** ดังนี้ ฯ (**อ.สามเณร**) แม่นั้น ได้กระทำแล้ว ซึ่งการอนุโมทนา (**แก่บุคคลผู้อยู่-**
ในร้านตลาด) นั้น ว่า (**อ.ความปรารถนาอันท่านปรารถนาแล้ว**) อย่างนี้ จงสำเร็จ ดังนี้ ฯ อ.สามเณร
ได้แล้ว ซึ่งร้อยแห่งผ้ากัมพล ท. ห้า **แม่ในภายในแห่งพระนคร** ฯ (**อ.สามเณร**) ได้แล้ว ซึ่งพันแห่ง-
ผ้ากัมพล ในวันหนึ่งนั้นเที่ยว ได้ถวายแล้ว แก่พันแห่งภิกษุ **ด้วยประการฉะนี้** ฯ

แปล โดยอรธ

๒ อถุสฺส “กัมพลทายกตีสฺสเสติ นามํ กรีสฺส ๑ เอวํ **นามกรณทิวเส** ทินฺนํกมฺพโล
สตุตฺวสฺสสิกาเล กมฺพลสทฺสสภาวํ ปาปุณฺนิ ๑ พุทฺธสํสาณํ ทิ **ฐฺเปตฺวา นตฺถณฺณํ ฐฺานํ**, ยตฺถ **อปฺปํ**
ทินฺนํ พทฺุ โหติ, **พทฺุ** ทินฺนํ พทฺุตรํ; เตนาท ภควา “ตถารูโปยํ ภิกฺขเว ภิกฺขุสงฺโฆ; ยถารูเป
ภิกฺขุสงฺเฆ อปฺปํ ทินฺนํ พทฺุ โหติ, พทฺุ ทินฺนํ พทฺุตรนฺติ ๑ **เอวํ** สามเณโรปิ เอกสฺส กมฺพลสฺส
นิสฺสํหเตน สตุตฺวสฺสสิโก กมฺพลสทฺสสํ ลภี ๑

๒ ครั้งนั้น ภิกษุทั้งหลาย**ชานนาม**ของสามเณรนั้นว่า “กัมพลทายกตีสสะ” ๑ **ผ้ากัมพล**ที่
สามเณรให้**ในวันตั้งชื่อ** ถึงความเป็นผ้ากัมพลพันหนึ่ง ในเวลาที่มีอายุ ๗ ปี ด้วยประการฉะนี้ ๑
ของน้อยอันบุคคลให้แล้วในฐานะใด ย่อมมีผลมาก, **ของมาก**ที่บุคคลให้แล้วในฐานะใด ย่อมมีผล
มากกว่า, **ฐานะ**อื่นนั้น **ยกพระพุทธานุศาสนายมิได้มี** ๑ เพราะเหตุนั้น พระผู้มีพระภาคจึงตรัสว่า
“ภิกษุทั้งหลาย ของน้อยที่บุคคลให้แล้วในหมู่ภิกษุเช่นใดมีผลมาก; ของมากที่บุคคลให้แล้วในหมู่ภิกษุ
เช่นใดมีผลมากกว่า, หมู่ภิกษุนี้ก็เป็นเช่นนั้น” ๑ แม้สามเณรมีอายุ ๗ ปี ได้ผ้ากัมพลพันหนึ่ง ด้วยผลแห่ง
ผ้ากัมพลหนึ่ง **ด้วยประการฉะนี้** ๑